

Język polski w ujęciu porównawczym Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia polska Specjalność Specjalność glottodydaktyczna Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki	Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 03FPLGLOS.21S.12544.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe	
Koordynator zajęć	Sylwia Karolak, Agnieszka Kula, Marta Wrześniewska-Pietrzak	
Prowadzący zajęcia	Tomasz Lisowski, Przemysław Wiatrowski, Paulina Michalska-Górecka	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zaznajomienie z miejscem języka polskiego wśród języków świata ze względu na klasyfikację genetyczną i klasyfikację typologiczną
C2	wskazanie cech charakterystycznych języka polskiego jako języka słowiańskiego, fleksyjnego z odwołaniami porównawczymi w zakresie fonologii, morfologii i składni do innych języków słowiańskich (np. język rosyjski) oraz do języków indoeuropejskich (np. język angielski), a także do pozostałych języków świata z perspektywy genetycznej i typologicznej (np. język chiński, koreański)
C3	kształtowanie świadomości językowej wspomagającej komunikację międzykulturową i międzyludzką

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	referuje poglądy na temat języka polskiego wśród innych języków świata, odwołując się do poznanych kryteriów lingwistycznej klasyfikacji genetycznej i typologicznej	FPL_K2_W01, FPL_K2_W05, FPL_K2_W06	Test, Prezentacja multimedialna
W2	wskazuje specyficzne cechy fonologiczne, morfologiczne i syntaktyczne polszczyzny ujawniające się w zestawieniu z wybranymi językami słowiańskimi, innymi językami indoeuropejskimi oraz z pozostałymi językami świata	FPL_K2_W01, FPL_K2_W05, FPL_K2_W06	Test, Prezentacja multimedialna
W3	wyjaśnia rolę wiedzy o miejscu języka polskiego wśród języków świata w ujęciu genetycznym i typologicznym, jego cechach lingwistycznych w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej	FPL_K2_W01, FPL_K2_W05, FPL_K2_W06	Test, Prezentacja multimedialna
W4	prawidłowo posługuje się podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu klasyfikacji genetycznej i typologicznej języków świata z odwołaniami do języka polskiego	FPL_K2_W01, FPL_K2_W02, FPL_K2_W06	Test, Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	krytycznie analizuje prace naukowe z zakresu klasyfikacji genetycznej i typologicznej języków świata z odwołaniami do języka polskiego	FPL_K2_U01, FPL_K2_U02, FPL_K2_U07	Test, Prezentacja multimedialna
U2	przygotowuje prezentację ukazującą cechy lingwistyczne języka polskiego na tle innych języków świata jako języka słowiańskiego i języka fleksyjnego	FPL_K2_U01, FPL_K2_U03, FPL_K2_U05, FPL_K2_U06, FPL_K2_U09	Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Genetyczna klasyfikacja języków świata. Języki indoeuropejskie i nieindoeuropejskie. Rodziny języków indoeuropejskich i ich geneza. Problem ligi językowej.	W1, W2, W3, W4, U1, U2	Ćwiczenia
2.	Rodzina języków słowiańskich i jej wewnętrzny podział genetyczny. Miejsce polszczyzny w ujęciu genetycznym	W1, W2, W3, W4, U1, U2	Ćwiczenia
3.	Typologiczna klasyfikacja języków świata - języki izolujące, języki analityczne, języki aglutynacyjne, języki fleksyjne, języki alternacyjne, języki polisintetyczne. Polszczyzna jako język fleksyjny	W1, W2, W3, W4, U1, U2	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
4.	Specyficzne cechy fonologiczne, morfologiczne i syntaktyczne polszczyzny ujawniające się w zestawieniu z wybranymi językami słowiańskimi (np. język rosyjski, czeski), innymi językami indoeuropejskimi (np. język angielski, niemiecki) oraz z pozostałymi językami świata (np. język chiński, koreański)	W1, W2, W3, W4, U1, U2	Ćwiczenia
5.	Cechy lingwistyczne języka polskiego jako języka słowiańskiego i języka fleksyjnego w zestawieniu z językami słowiańskimi, innymi językami indoeuropejskimi, pozostałymi językami świata	W1, W2, W3, W4, U1, U2	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Metoda ćwiczeniowa, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	<p>Warunkami zaliczenia zajęć są: zdanie testu oraz przygotowanie prezentacji multimedialnej ukazującej cechy lingwistyczne polszczyzny w ujęciu porównawczym.</p> <p>Kryteria oceniania:</p> <p>bardzo dobry (bdb; 5,0) - bardzo dobra znajomość i umiejętność wskazania genetycznych i typologicznych kryteriów wyodrębniających polszczyznę spośród innych języków świata; bardzo dobra znajomość i umiejętność wskazania cech fonologicznych, morfologicznych i syntaktycznych polszczyzny, ujawniających się w zestawieniu z wybranymi językami słowiańskimi, innymi językami indoeuropejskimi oraz z pozostałymi językami świata; wysoka świadomość roli wiedzy o miejscu języka polskiego wśród języków świata w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej; bardzo dobra sprawność prezentowania węzłowych problemów z zakresu problematyki przedmiotu (modułu)</p> <p>dobry plus (+db; 4,5) - jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami, zwłaszcza w zakresie wymagającego samodzielności prezentowania węzłowych problemów z zakresu problematyki przedmiotu (modułu)</p> <p>dobry (db; 4,0) - dobra znajomość i umiejętność wskazania genetycznych i typologicznych kryteriów wyodrębniających polszczyznę spośród innych języków świata; dobra znajomość i umiejętność wyróżnienia cech fonologicznych, morfologicznych i syntaktycznych polszczyzny, ujawniających się w zestawieniu z wybranymi językami słowiańskimi, innymi językami indoeuropejskimi oraz z pozostałymi językami świata; dobra świadomość roli wiedzy o miejscu języka polskiego wśród języków świata w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej; dobra sprawność prezentowania węzłowych problemów z zakresu problematyki przedmiotu (modułu), wykazująca jednak szerszy niż wyżej zakres niedociągnięć</p> <p>dostateczny plus (+dst; 3,5) - zadowalająca znajomość i umiejętność wskazania genetycznych i typologicznych kryteriów wyodrębniających polszczyznę spośród innych języków świata; zadowalająca znajomość i umiejętność wyróżnienia cech fonologicznych, morfologicznych i syntaktycznych polszczyzny, ujawniających się w zestawieniu z wybranymi językami słowiańskimi, innymi językami indoeuropejskimi oraz z pozostałymi językami świata; zadowalająca świadomość roli wiedzy o miejscu języka polskiego wśród języków świata w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej; zadowalająca sprawność prezentowania węzłowych problemów z zakresu problematyki przedmiotu (modułu), wyróżniająca się stosunkowo dużym stopniem niesamodzielności</p> <p>dostateczny (dst; 3,0) - ogólna znajomość genetycznych i typologicznych i umiejętność wyróżnienia kryteriów wyodrębniających polszczyznę spośród innych języków świata; ogólna znajomość i umiejętność wskazania cech fonologicznych, morfologicznych i syntaktycznych polszczyzny, ujawniających się w zestawieniu z wybranymi językami słowiańskimi, innymi językami indoeuropejskimi oraz z pozostałymi językami świata; ogólna świadomość roli wiedzy o miejscu języka polskiego wśród języków świata w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej; elementarna sprawność prezentowania węzłowych problemów z zakresu problematyki przedmiotu (modułu).</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0) - niezadowalająca znajomość i umiejętność wskazania genetycznych i typologicznych kryteriów wyodrębniających polszczyznę spośród innych języków świata; niezadowalająca znajomość i niewystarczająca umiejętność wyróżniania cech fonologicznych, morfologicznych i syntaktycznych polszczyzny, ujawniających się w zestawieniu z wybranymi językami słowiańskimi, innymi językami indoeuropejskimi oraz z pozostałymi językami świata; brak świadomości roli wiedzy o miejscu języka polskiego wśród języków świata w całości wiedzy o języku, kulturze i komunikacji międzyludzkiej, niezadowalająca sprawność prezentowania węzłowych problemów z zakresu problematyki przedmiotu (modułu)</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. Dąbrowska A., Dobesz U., Pasieka M., Co warto wiedzieć. Poradnik metodyczny dla nauczycieli języka polskiego jako obcego na Wschodzie. Warszawa 2010, s. 59-79.
2. Dziubalska-Kończak K., Walczak B., Polish. „Revue Belge de Philologie et d'Histoire” 88, 2010, s. 817-840; https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/12761/1/WA_Dziubalska-Ko%C5%82aczyk_Walczak_Polish.pdf
3. Grzegorzczkowska R., Wstęp do językoznawstwa. Warszawa 2012 (wybrane fragmenty, zwł. rozdz. 13 i rozdz. 14).
4. Hofmański W., Transfer ujemny a kompetencja językowa. Język polski w nauczaniu Słowian. Praha 2014 (wybrane fragmenty).
5. Maciejewski W., Świat języków. „Wielka encyklopedia geografii świata” 14. Poznań 1999 (wybrane fragmenty).
6. Madelska L., Warchoń-Schlottmann W., Odkrywamy język polski. Gramatyka dla uczących (się) języka polskiego jako obcego. Hurra. Kraków 2008 (wybrane fragmenty).
7. Majewicz A. F., Języki świata i ich klasyfikowanie, Warszawa 1989 (wybrane fragmenty).
8. Milewski T., Językoznawstwo. Warszawa 2004 (wybrane fragmenty).
9. Miodunka W., Lingwistyczne podstawy nauczania języka polskiego jako obcego. W: Poradnik metodyczny dla nauczycieli polonijnych. Red. K. Krakowiak, J. Mańdziuk. Lublin 1980, s. 63-78.
10. Nagórko A., Podręczna gramatyka języka polskiego. Warszawa 2010.
11. Olechnowicz M., Spirydowicz O., Gramatyka dydaktyczna języka rosyjskiego. Warszawa 1979 (wybrane fragmenty).
12. Sohn H. M., The Korean Language. Seoul 2013, s. 6-36.
13. Zemanek A., Chińszczyzna po polsku. Praktyczna gramatyka języka chińskiego. T. 1 i 2. Kraków 2013 (wybrane fragmenty).
14. Powyższa lista ma charakter orientacyjny i jest realizowana we fragmentach z uwzględnieniem zaplanowanego dla przedmiotu nakładu czasu pracy przewidzianego na czytanie.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
Przygotowanie do zajęć	5
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPL_K2_U01	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych, zmiennych warunkach, także przystosowując istniejące lub opracowując nowe narzędzia i metody;
FPL_K2_U02	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać niezłożone problemy badawcze w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa, posługując się ujęciami teoretycznymi, pojęciami, procedurami i sprawnościami właściwymi dla polonistyki;
FPL_K2_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać właściwie dobrane źródła i informacje, także z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, dokonywać ich oceny, krytycznej analizy, syntezy i twórczej interpretacji;
FPL_K2_U05	Absolwent/ka potrafi wprowadzać pozyskane z różnorodnych źródeł dane do własnych prac, krytycznie i twórczo przetwarzać je z poszanowaniem zasad własności intelektualnej oraz etyki zawodowej;
FPL_K2_U06	Absolwent/ka potrafi formułować i wyrażać własne poglądy, posługując się właściwym stylem funkcjonalnym polszczyzny, dobranym adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, z uwzględnieniem ekspresywnych, estetycznych i pragmatycznych właściwości języka polskiego;
FPL_K2_U07	Absolwent/ka potrafi formułując i artykułując wnioski na podstawie poprawnie przeprowadzonych i uargumentowanych rozumowań, odwołujących się do wiedzy, prowadzić debaty i brać udział w dyskusjach, zwłaszcza odnoszących się do zagadnień językowych, literackich i kulturowych;
FPL_K2_U09	Absolwent/ka potrafi współdziałać z innymi osobami, planować i organizować prace zespołu, a także kierować nimi;
FPL_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób teoretyczne uwarunkowania literaturoznawstwa i językoznawstwa, procedury poznawcze i metodologie właściwe dla tych dyscyplin, wykorzystywaną na ich obszarze terminologię, jak również właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych tekstów ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich;
FPL_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób główne tendencje rozwojowe literaturoznawstwa i językoznawstwa, a także usytuowanie, miejsce i znaczenie polonistyki w obszarze badań humanistycznych;
FPL_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób fakty i zjawiska z zakresu historii języka polskiego od początków do współczesności, a także miejsca polszczyzny wśród innych języków indoeuropejskich, zwłaszcza słowiańskich;
FPL_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób współczesny język polski wraz z jego uwarunkowaniami analizowanymi z wykorzystaniem podbudowanej teoretycznie wiedzy językoznawczej, a także jego tendencje rozwojowe, etykę i estetykę słowa oraz wieloczynnikowe relacje między językami we współczesnym świecie;